

Hoe organiseer ik een ouderavond over alcohol?

Laatst gewijzigd 21 januari 2008/ Bestelnummer U.2005.16

Inleiding

Het onderwerp 'alcohol en jonge tieners' staat de laatste tijd steeds meer in de belangstelling. Dit kan een goede aanleiding zijn om een informatieavond voor ouders te organiseren. De invloed van ouders op het drinken en niet drinken van kinderen is veel groter dan ouders vaak denken. Naast voorlichting kan een ouderavond ook benut worden om met ouders te bespreken wat de rol van de school zou kunnen zijn en de rol van de ouders om te voorkomen dat kinderen op te jonge leeftijd gaan drinken.

De onderstaande informatie is vooral bedoeld voor ouders en docenten die een ouderavond willen organiseren.

Een aparte avond over alcohol

Alcoholgebruik door kinderen is niet een onderwerp dat alle ouders meteen aanspreekt. Het wordt steeds gewoner gevonden dat kinderen op jonge leeftijd beginnen met drinken. Echter, de ervaring leert dat ouders niet meer uitgepraat raken over het onderwerp, als ze eenmaal aan de praat zijn. Het beste is om het thema alcohol niet te combineren met een ander onderwerp. Het voordeel van een aparte avond is dat u de hele avond de tijd heeft voor één thema, waardoor meer tijd is voor discussie en meer diepgang mogelijk is.

Werving

Promoot de avond uitgebreid: een stukje in de schoolkrant (vooral geschikt voor basisonderwijs) en een uitnodigingsbrief van de directeur kunnen het animo vergroten. Als de avond niet via school wordt georganiseerd, wil de burgemeester (als het initiatief van de avond van de gemeente komt) misschien zijn/haar naam onder de uitnodiging zetten. De lokale of regionale krant wil meestal wel een persbericht plaatsen waarin de avond wordt aangekondigd. Ouders staan vaak te springen om praktische tips over alcohol in de opvoeding. Geef in de aankondiging van de avond aan dat dit uitgebreid aan bod komt. Dat kan de opkomst ten goede komen. Daarnaast is het zinvol mensen te vragen zich op te geven. Zo weet u hoeveel mensen u kunt verwachten.

Nodig een deskundige uit

Het is niet nodig om zelf de hele avond te verzorgen. Neem contact op met bijvoorbeeld de GGD of de afdeling preventie van de regionale instelling voor verslavingszorg (kijk voor informatie hierover op www.zegnederland.nl). Zij beschikken over deskundigen die ervaring hebben met het geven van voorlichting op ouderavonden en kunnen een inleiding verzorgen. Ook beschikken zij vaak over korte films over alcohol. Bespreek de avond van tevoren zorgvuldig door. De kwaliteit en de ervaring van een externe deskundige kan sterk uiteen lopen. Vraag naar ervaringen bij andere scholen.

Inhoud

Geef op de ouderavond informatie over de risico's en effecten van alcohol op kinderen, omdat veel ouders hier onvoldoende bewust van zijn. Ouders hebben meestal vooral behoefte aan praktische informatie. Het gaat hierbij om concrete adviezen over hoe ze om kunnen gaan met alcohol in de opvoeding van hun kind. Bijvoorbeeld, hoe ga je als ouder om met een kind dat alcohol wil drinken? En hoe ga je om met een kind dat te veel heeft gedronken? Een interessant discussiepunt is: wie is er verantwoordelijk voor het alcoholgebruik van kinderen? Vaak legt een deel van de ouders de verantwoordelijkheid bij derden, zoals de horeca of scholen, terwijl ouders zelf ook verantwoordelijk zijn.

Alcoholproblemen

Het is belangrijk om u te realiseren dat sommige ouders zelf te veel drinken of alcoholproblemen hebben. Regelmatig komt het voor dat partners of familieleden te veel drinken. Er kunnen ouders aanwezig zijn die daar vragen over stellen. Bereid u zich erop voor hoe u die vragen kunt beantwoorden zonder er te diep op in te hoeven gaan. Als er een deskundige komt, kan die deze vragen bespreken.

Geef informatie mee naar huis

Geef ouders aan het einde van de avond informatiemateriaal mee naar huis. Kies bij voorkeur iets wat ook geschikt is voor kinderen. Ouders kunnen dit na afloop samen met hun kind bekijken. U kunt dit in overleg met de GGD of de afdeling preventie van de regionale instelling voor verslavingszorg doen, maar u kunt ook zelf materialen bestellen. Bij het Trimbos-instituut kunt u de full colour folder “voorkom alcoholische schade bij uw opgroeiende kind bestellen”.

Discussieer over het alcoholbeleid op school of in de gemeente

Ouders zijn vaak geïnteresseerd in wat de school, een andere instelling of de gemeente zelf doet op het gebied van alcoholbeleid. Laat iemand van het schoolteam vertellen wat de regels zijn op school over alcohol, wat de regels zijn op schoolfeesten en wat de school doet aan voorlichting. Zijn er geen duidelijke regels? Hoog tijd om regels te maken. Een goed punt voor de discussie. U kunt ook iemand van een andere instelling of de gemeente iets over het alcoholbeleid laten vertellen en hier een discussie aan koppelen.

Laat ouders in groepjes discussiëren

Door ouders in groepjes met behulp van stellingen te laten discussiëren (bijvoorbeeld: alcohol op schoolfeesten moet worden verboden, mijn kind mag voor zijn zestiende niet drinken, het verbieden van drinken bij kinderen werkt averechts), komt het onderwerp tot leven. Geef ouders hier dus ook echt de tijd voor (minimaal twintig á dertig minuten). Bedenk de stellingen van tevoren. Maak groepen van vijf á tien mensen. Sommige GGD'en en regionale instellingen voor verslavingszorg hebben cursussen voor ouders waarin het onderwerp alcohol aan bod komt. Laat een medewerker van de instelling hier na afloop over vertellen.

Maak de avond aantrekkelijk door extra's

Als aantrekkelijke extra's gelden:

- Maak op de ouderavond de uitslag bekend van een onderzoek op school of in de gemeente van de GGD, een instelling, de gemeente of de school zelf naar het alcoholgebruik onder de kinderen. Vergelijk deze cijfers met regionale of landelijke cijfers.
- Zorg dat de kinderen zelf ook welkom zijn op de ouderavond. Zij kunnen soms voor een verrassend leuke inbreng zorgen.
- Ook aansluiten bij iets actueels is zinvol, bijvoorbeeld naar aanleiding van een krantenbericht over een kind dat een alcoholvergiftiging heeft opgelopen.

Maak een verslag van de avond

Waarschijnlijk wilt u het liefst dat zo veel mogelijk ouders de ouderavond bezoeken, maar ook als de opkomst beperkt is, kan de avond zinvol zijn. Maak een verslag van de avond en geef dit aan de kinderen mee voor hun ouders. Zet het verslag in de schoolkrant of vraag de lokale of regionale krant een stukje te plaatsen, zodat andere ouders kunnen lezen hoe belangrijk en leuk de avond was.

Te raadplegen achtergrondinformatie

- Klungers, J. & Van Dalen, W. (2004). *Mag ik ook een glaasje? Handreikingen bij de opvoeding over alcohol*. Utrecht: STAP.
- Klungers, J. (2004). *Praten met je kind over alcohol*. Een folder voor ouders met kinderen in de leeftijd van tien tot en met vijftien jaar. Utrecht: STAP.
- Klungers, J. (2005). *Drinken of verdrinken?* Magazine voor ouders over de risico's van alcoholgebruik door kinderen. Utrecht: STAP.
- STAP (2004). *Factsheet: Alcoholgebruik onder kinderen van 10 t/m 15 jaar*. Utrecht: STAP.
- STAP (2003). *Factsheet: Alcohol: gezondheidsrisico's voor kinderen*. Utrecht: STAP.
- <http://www.alcoholenopvoeding.nl> (STAP).
- <http://www.alcoholinfo.nl> (NIGZ).
- <http://www.dgsg.nl> (Trimbos-instituut).